Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000586364

Datum
3 november 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aan Staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties
Van DO/Toegang

nota

Bestuurlijke reactie op definitief advies AcICT Stelsel Toegang

Aanleiding

- Op 29 oktober 2026 heeft het Adviescollege ICT-toetsing (AcICT) zijn definitieve advies gestuurd over het programma Stelsel Toegang.
- In het PO d.d. 5 oktober is met u gesproken over het conceptadvies, zoals ontvangen op 1 oktober 2026, en de voorgestelde ambtelijke reactie daarop.
- Het conceptadvies is vervolgens vertrouwelijk besproken in de Programmeringsraad GDI d.d. 15 oktober 2026. Ook heeft afstemming met CIO-BZK plaatsgevonden.
- Het Programma Stelsel Toegang valt binnen uw portefeuille. Gezien de relatie met het EDI-Programma (wallet/EDI-stelsel NL), is de reactie na de bespreking in het PO van 5 oktober ook aan de staatssecretaris van EZK voorgelegd. Zij heeft daarmee ingestemd.
- Bijgaand ontvangt u de bestuurlijke reactie die u naar de Kamers kunt verzenden tezamen met het definitieve advies van AcICT. Inhoudelijk volgt de bestuurlijke reactie de lijn van de afgestemde ambtelijke reactie.

Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met en ondertekenen van de bestuurlijke reactie aan de Eerste en Tweede Kamer.

Kern

Hoofdlijnen van het advies
AcICT concludeert dat nog weinig concrete resultaten beschikbaar zijn, de voorzieningen onvoldoende aansluiten op eIDAS 2.0 (wallet/EDI), de inzet op keuzevrijheid de ontwikkeling duurder dan nodig maakt en voor burgers een verwarrend geheel aan inlogmiddelen dreigt te ontstaan.

AcICT adviseert om de uitvoering te versnellen door meer focus aan te brengen op het burgerperspectief en de beschikbare middelen en expertise zo gericht mogelijk in te zetten. Daarbij adviseert AcICT om:

- zo snel mogelijk functionaliteit te leveren waar burgers en bedrijven om vragen;
- bij de doorontwikkeling rekening te houden met EDI-wallets;

- duidelijkheid te creëren over het geheel aan inlogmogelijkheden dat beschikbaar komt.

Bestuurlijke reactie

- U onderschrijft de urgentie om concrete resultaten sneller beschikbaar te maken. De gekozen ontwikkelstrategie gaat uit van een stapsgewijze aanpak. In 2027 wordt het Stelsel Toegang in basisvorm opgeleverd.
- Bij de opvolging van het advies wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de uitgangspunten die de Tweede Kamer voor de ontwikkeling van het stelsel heeft meegegeven. AcICT adviseert om het EDI-stelsel als een publiek en privaat alternatief voor DigiD te gebruiken. De mogelijkheid om private inlogmiddelen toe te laten is echter mede op verzoek van de Kamer in de Wdo opgenomen. Bovendien is het gebruik van EDI-wallets vrijwillig, zoals voor geschreven in de Europese verordening. Aan de Kamer is toegezegd, dat mensen de mogelijkheid houden om ook met DigiD, eHerkenning en private inlogmiddelen toegang te krijgen tot publieke dienstverlening.
- Daarom wordt de ontwikkeling van het Stelsel Toegang voortgezet, waarbij rekening wordt gehouden met de komst van EDI-wallets en nauw wordt samengewerkt met het EDI-stelsel NL. Gelet op de nauwe samenhang tussen beide stelsels en de verantwoordelijkheidsverdeling tussen BZK en EZK, wordt de samenwerking met EZK bij de verdere ontwikkeling van het Stelsel Toegang en het EDI-stelsel NL voortgezet en bestendigd.

Toelichting

Politieke context

- **Wettelijk vertegenwoordigen**: Het is een bewuste politieke keuze van uw voorgangers geweest om de Bevoegdheidsverklaringsdienst (BVD) met voorrang te realiseren en de toelating van private inlogmiddelen in een latere release op te nemen. Daarmee wordt invulling gegeven aan de wens van de Tweede Kamer om wettelijk vertegenwoordigen mogelijk te maken.
- **Keuzevrijheid en EDI-wallets**: De Tweede Kamer heeft bij verschillende gelegenheden aangegeven dat de EDI-wallet niet verplicht mag worden en burgers altijd de mogelijkheid moeten houden om met een publiek of privaat inlogmiddel toegang te krijgen tot de publieke dienstverlening.
- **Communicatie over inlogmiddelen**: Aan de Eerste Kamer is toegezegd uitdrukkelijk te communiceren over welke Nederlandse inlogmiddelen worden goedgekeurd en op grond van welke criteria. Hiervoor wordt een voorlichtingscampagne voorbereid.

Termijnen en openbaarmaking

- Er geldt een wettelijke verplichting om het definitieve advies binnen vier weken na ontvangst aan beide Kamers te sturen. Daarnaast is AcICT verplicht het advies binnen twee weken na aanbieding op de eigen website openbaar te maken.
- Voorgesteld wordt om de bestuurlijke reactie en het advies op 12 november aan beide Kamers te verzenden, voorafgaand aan de openbaarmaking door AcICT op diezelfde dag. Hiermee wordt de Kamer

proactief geïnformeerd en wordt niet de volledige wettelijke reactietermijn benut.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden.

Motivering
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	**Naam**	**Informatie**
1	Definitief advies AcICT over programma Stelsel Toegang	Advies van het adviescollege ICT-toetsing over het programma Stelsel Toegang
2	Bestuurlijke reactie aan de Tweede Kamer	Gelijk aan brief aan de Eerste Kamer
3	Bestuurlijke reactie aan de Eerste Kamer	Gelijk aan brief aan de Tweede Kamer